

(ИкIэух
я 7-рэ нэкIубгъом ит).

Юф пстэури игъом агъэцаклэ

Бжыхъасэхэр дэгъоу къэзыгъэкӀэу, апэ лузыхыжъэу ыкӀи лэжыгъэ дэгъу къэзыхыжыхэрэм ащыщ хъыз-мэтшӀапӀэу «Премиумер». Гъэр огъугъэми, лэжыаӀохэм ялофшӀэн къыцагъэаӀгъэп. Гектар 1081-рэ хъурэ бжыхъасэхэм гектар тельтэу центнер 52-рэ зырыз къарахыжыгъ. Хъэм — центнер 42-рэ, рапсым — 24-рэ къырагъэтыгъ.

Тхъамафэ фэдиз хъугъэ натрыфым илухыжыны зыфэжыагъэхэр. Ар гектар 460-рэ хъоу апхыгъагъ, зы гектарым центнер 60 къырахыжы. Зэрэхъу-

рэмклэ, нахыбэу натрыф къызыхыхэрэм «Премиумер» джыри ахэуцо.

ХъызмэтшӀапӀэм иагроном шъхьалэу Къохъужь Хъымэр

къызэрипорэмклэ, натрыф лъэпкъ дэгъухъу «ДКС-4964» ыкӀи «Пионер-3892» зыфилохэрэр ары апхыгъагъэхэр. Технологиём къызэрилоу, рашыплӀэн фаер зэклэ къэкӀыгъэхэм арашылӀэ-гъагъэми, фэбэшхор лэжыгъэхэм къагоуагъ. Натрыф хъасэхэм альапсэхэр къэбзэ-лъабзэх, пккыхэм натрыф шъхытӀу зыготхэр къябэкӀы. Мафэ къэс натрыф гектар 40-м къыщымыкӀэу луахыжы. Ащ дакӀоу тыгъэгъазэм иугъоижыны лъагъэкӀуатэ, ар гектар 640-рэ мэхъу. Комбайни 4 хэт хъасэм, луахыжыгъахэр гектар 500-м нэсыгъ.

Мы хъызмэтшӀапӀэм хабзэ зэрэщыхъугъэу, губгъо юфшӀэн пстэури игъом цагъэцаклэ. Джащ фэд джыри — техникэу ящыкӀэгъэщтыр икӀоу яӀ, лэжыгъэр лузыхыжырэ комбайнэхэм ар аклэзыщырэ машинэхэр ауж итых.

Чыгулэжыхэм шхэнымклэ ягугъх, мафэ къэс гъомылпхъэ этефыгъэхэр афашых. БэмышӀэу аштэгъэ пцӀэрыхъаӀохэу ХъаджэмыкӀо Зуретрэ Сихъу Асерэ лэжыаӀохэр агъэразэх.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

Ыпклэ птымэ, уагъэшӀэщт

Шышхъэлум и 15-м УФ-м и Правительствэ унашъоу къыдигъэкӀыгъэм кӀуачӀэ илэ хъугъэ. Ар ыпклэ птызэ, шӀэныгъэ тедзэхэр предмет зэфэшхъафхэмклэ гурыт еджаплэм зэрэщызэбгъэгъотыщтхэм фэгъэхыгъ.

Унашъом къыщелӀо гъэсэнэгъэ зэзыгъэгъоты зышӀоигъомрэ ащ фэдэ фӀо-фашӀэр зыгъэцӀэщтырэм зэзэгъыныгъэ зэдашын зэрэфаер. Ащ итхэгъэщтых къэралыгъо шапхъэхэм къыдамылӀытэрэ предметэу кӀэлэеджакӀом зэригъашӀэ шӀоигъом ыцӀэ ыкӀи а фӀо-фашӀэм ыосэщтыр. Зэзэгъыныгъэм езыгъэджэщтымрэ (еджаплэр) ригъэджэщтымрэ (ны-тыхэр) зэдыкӀатхэх. Ащ итхагъ егъэджен фӀо-фашӀэм тефэрэри, лъэныкӀуитӀум фитыныгъэу ыкӀи пшӀэрылӀэу ялэхэри.

Ахъщэр пыут зэрэхъурэм елӀытыгъэу егъэджапклэм къыхэхӀон ылӀэкӀыщт. Ау илӀэсым зэ нылӀ ар къэплӀэтын узэрэфитыр.

Ыпклэ хэлъэу зэбгъэшӀэн плӀэкӀыщтхэр Ӏахъ тедзэ предметхэр арых. Гуцылэм пае, ятӀонэрэ ӀэкӀыб къэралыгъуабзэр. Хысапыр, физикэр, химир, урысыбзэр, литературэр,

тарихъыр, обществознаниер, музыкэр, сурэтшӀыныр, дунее художественнэ культурэр, юфшӀэныр, физическэ культурэр, ӀэкӀыб къэралыгъуабзэр, биологир, географир, информатикэр, ОБЖ-р гъэсэнэгъэмклэ къэралыгъо шапхъэхэм къыдалӀытэрэ предметхэу щытых ыкӀи ахэр ыпклэ хэмылӀэу еджаплэм кӀэлэеджакӀохэм щызэрагъэгъотынэу фитыныгъэ яӀ.

Ахэм къахымыубытэрэ предметхэр кӀэлэеджакӀом зэригъашӀэхэ шӀоигъомэ, еджаплэм ыпклэ ритызэ ахэр ылэ къыригъэхъанхэ ылӀэкӀыщт. Ахэр фэгъэшыгъэ курсхэу щытынхэ ылӀэкӀыщт, къын зыпылӀ задачэхэм якъэшылӀкӀэ изэгъэшӀэн фэгъэхыгъэнхи ылӀэкӀыщт. Гуцылэм пае, еджаплэм иплан ӀэкӀыб къэралыгъобзитӀумэ язэгъэшӀэн къыхеубытэмэ, яцэнэрэ ӀэкӀыб къэралыгъуабзэм пае ыпклэ птын фае. Ау ащ фэдэ фӀо-фашӀэхэр зэклэ ежӀ кӀэлэеджа-

кӀом ишӀоигъоныгъэкӀэ къыхэхых, янэ-ятэхэм лӀэлӀу тхылъ еджаплэм ипащэ фатхы. СыдӀэу щытми, еджаплэм фӀо-фашӀэхэр кӀэлэеджакӀохэм къапгъохых, ны-тыхэмрэ кӀэлэеджакӀохэмрэ ящыкӀагъэр къыхахы.

Еджаплэм ипшӀэрылӀхэр икӀу фэдизэу ымыгъэцакӀэхэрэмэ, ащ пшӀэдэкӀыжъ ны-тыхэм рагъэхын альэкӀыщт. Сыда плӀомэ кӀэлэеджакӀом курсыр зэри-кӀугъэмклэ тхылъэу къыратыщтыр арэп мэхъанэ зилэр, ащ шӀэныгъэ дэгъухэр еджаплэм къыритынхэ фае. Еджаплэм ипшӀэрылӀхэр икӀу фэдизэу ымыгъэцакӀэхэмэ, ны-тыхэм еджапклэм къыцагъэкӀэн альэкӀыщт, амытыхэни, аужым ахъщэу атыгъэр зэклэ къызэклагъэ-кӀожыныу еджаплэм едзонхи фитых. Ау ащ фэдэу гъэцӀэкла-кӀоми — еджаплэми — фитыныгъэхэр илӀэх. Гуцылэм пае, кӀэлэеджакӀом предметэу къыхыхыгъэм ипрограммэ ыгъэцӀэ-кӀэн ымылӀэкӀырэмэ, еджаплэм зэзэгъыныгъэр ээцигъэкӀон ылӀэкӀыщт.

АР-м ипрокуратурэ ипресс-кӀулыкӀу

Рок-фестиваль щырекӀокӀыгъ

МыекӀопэ районым ит псэупӀэу «Красная Улька» зыфиорэм рок-фестивалэу «Вече-Рок на Красной Ульке» шъхъэу зыфашыгъэр мы мафэхэм щыкӀуагъ. Ар мыгъэ яблэнэрэ зэхачагъ, рок-группэу «Аквариум» зыфиорэм ипащэу Борис Гребенниковым ыныбжӀ илӀэс 60 зэрэхъурэм фэгъэхыгъагъ.

МыекӀопэ районым иадминистрациерэ культурэм игъэло-рышӀапӀэрэ фестивалым кӀэ-щакӀо фэхъугъэх. Ахэм анэмыкӀэу районым лӀэпкъ культурэмклэ и Гупчи зэхэщэн юфшӀэнхэм илахышӀу ахилӀхъагъ.

ЮфшӀэабзэм пшӀэрылӀ шъхьалэу илагъэр рок-музыкэм ишӀэн-хабзэхэр къызэтэгъэнэжыгъэнхэр, творческэ рок-куп

ныбжыкӀэхэм цыфхэр нэлуасэ афэшылӀгъэнхэр, музыкантхэм зэгурьӀоныгъэрэ ныбджэгъуныгъэрэ азыфагу илӀыныр ыкӀи нэмыкӀхэр.

Мы фестивалыр зызэхэщэрэр бэшлагъэп нахъ мышӀэми, ащ мэхъанэшхо раты. НыбжыкӀэхэри зыныбжӀ хэклӀогагъэхэри ащ ягуапэу ежэх.

Краснодар краим ыкӀи Адыге-

им ащыщ купи 10 фестивалым хэлэжыагъ. МыекӀуапӀэхэм апэрэ чыплэр къыдахыгъ, зэнэкӀо-къум и Гран-при Шытхьалэ къыкӀыгъэхэм афагъэшхошагъ.

(Тикорр.).

ПшӀэдэкӀыжыхэр агъэпхъашэхэми...

Статистикэм къызэригъэзлагъэрэмклэ, гъогухэм хъугъэ-шлагъэу атехъухъэхэрэм ахэкӀуадэхэрэм япроцент 80-р водителэу ешъуагъэу рулым кӀэрытӀысхъагъэхэр ары зилажъэр. Къэралыгъом юфыгъо шъхьалэу илӀхэм ар ащыщ хъугъэ. Ары ащ фэдэ укӀоныгъэ зышӀыхэрэм пшӀэдэкӀыжыгъэу ахырэр етӀупщыгъэу къагъэпхъэшэны-ри къызыхэкӀыгъэр.

Рулым ешъуагъэу кӀэрысэу къаубытырэр илӀэсрэ мэзи 6-рэм е илӀэситӀум къаӀоӀӀ машинэр зэрифэн фимытэу ашы-нэу ары законом къызэрэди-лӀытэщтыгъэр. Арэу щытми, пчъагъэхэм къызэраушыхъа-тырэмклэ, ащ хэлшыкӀэу шӀо-гъэшхо къыхыгъэп. УФ-м и Президент икӀэщакӀоу Къэралы-гъо Думэр джыри зэ мы юфым хэлпӀэжыгъ ыкӀи къэралыгъо пащэм дырагъаштэу пшӀэдэ-кӀыжыхэр джыри нахъ къагъэ-пхъэшагъэх. Джы уешъуагъэу рулым укӀэрысэу укӀаубыты-мэ тазырэу сомэ мин 50 уагъэ-тыщт ыкӀи илӀэси 3-м къыкӀоӀӀ рулым укӀэрытӀысхъан уфимы-тэу къашыщт. Ешъуагъэм зи-автомобиль езытэу рулым кӀэ-рызыгъэтӀысхъэрэм пшӀэдэкӀы-жыгъэу рагъэхыщтыри ащ фэд.

Ащ имызакъоу, инспектор-хэм укӀагъэуцугъэу, уешъуагъэу къыогъуцафэхэу, ау уаупӀэкӀу-ныр афемыдагъэми, мымакӀэу уагъэпщынщт. Законом непэ къызэрэдилӀытэрэмклэ, ащ пае тазырэу сомэ мин 30 къыпты-

ралӀхъащт ыкӀи илӀэсрэ ныкӀо-рэм къыкӀоӀӀ рулым укӀэры-тӀысхъан уфитыщтэп. Ащ фэдэ фитыныгъэ зимылэм е ар зылахыгъэм ешъуагъэу егуцэ-фагъэхэу, ау ар аупӀэкӀу-ныр афимыдагъэмэ, чэщ-мэфи 10-м къыщыублагъэу 15-м нэсэу изоляторым чӀагъэсыщт ыкӀи тазырэу сомэ мин 30 рагъэ-тыщт.

Къыхъащт илӀэсым пшӀэдэ-кӀыжыхэр джыри нахъ агъэп-хъэшэнхэу Къэралыгъо Думэм идепутатхэм ащыщхэм пред-ложение къахыгъ. Ешъуагъэу рулым кӀэрысэу къаубыты, фи-тыныгъэхэр зылахыгъэхэр ятӀо-нэрэуи кӀэрытӀысхъагъэу агъэ-унэфымэ, хъапс ателпӀхъан фаеу ахэм альытэ. Ащ фэдэ зэхъокӀыныгъэхэр фашыщтхэмэ, ахэм яшӀуагъэ къэкӀоштмэ уахъ-тэр ары къэзыгъэпӀэгъоштыр. Непэрэ мафэм юфхэр зытет-хэмклэ зэфэхысыжыхэр пшы-хэмэ, пшӀэдэкӀыжыр къызэра-гъэпхъэшагъэм шӀогъэшхо къы-тыгъэу плон плӀэкӀыщтэп.

ХЪУТ Нэфсэт.

Уахътэр блигъэкӀыгъ

МыекӀопэ районым ит псэупӀэу Тульскэм щыпсэурэ хульфыгъэу бзэджэшлагъэ зезыхъагъэм сомэ мини 100 хъурэ тазырыр МыекӀопэ районым ихыкумашӀэ тырилӀхъагъ.

ИлӀэс пчъагъэхэм къаӀоӀӀ предприятием изэхэщӀэ-кӀо за-къоу зэрэщытыр къызифыгъэ-федзэ сомэ мин 520-м ехъу ащ ытыгъугъ.

Хэбзэгъэуцугъэм къызэригъэ-нафэу тазырыр зычитын фэе-гъэ уахътэр хульфыгъэм бли-гъэкӀыгъ. Хыкумым унашъоу ышыгъэр зымыгъэцакӀэкӀэ та-зырыр нэмыкӀ юфклэ зэбла-хъун зэралӀэкӀыщтыр хыкум приставхэм ащ гурагъэуагъ. Чыфэу телӀым итыжыны тӀэкӀу нахъ фызэклахъанэу хульфы-гъэм зафигъэзагъ ыкӀи хы-кумым ащ дыригъэштагъ.

Арэу щыт нахъ мышӀэми, мэзи 3-м къыкӀоӀӀ хульфыгъэм зы сомэ ыпщыныжыгъэп. Ащ къыхэкӀыкӀэ пшӀэдэкӀыжыр нахъ ыгъэпхъэшэнэу пристав-гъэцӀэклахэм МыекӀопэ район хыкумым зафигъэзагъ. Хы-кумым изэхэсыгъо рамыгъа-жъэзэ хульфыгъэр хыкум приставхэм яотдел къеӀлопӀагъ, чыфэр зэритыжыгъэр зэрыт тхъапэр къарихыӀлагъ.

Хыкум приставхэм яфе-деральнэ кӀулыкӀу АР-мкӀэ и ГъэюрышӀапӀэ ипресс-кӀулыкӀу.

хэм яшлуагэкIэ, зишхьаны-гупчэ жьы хуьгэхэм япроцент 50-мэ афызблахуьг, зиунашхьэ зэблэхуьгэн фаехэм япроцент 90-мэ ар афагэцэклагь.

Яунэхэм арысэу еджэщтыр нахьыбэ хуьгэ

Ильэсыклэ еджэгьуми электроннэ шыклэ-амалхэр агэ-федэхэзэ, сэкьатныгэ зилэ клэлэцкIлэхэм ямызакьоу, нэбгырэ 4500-рэ еджэнхэ альэ-кышт.

Яунэхэм арысхэу клэлэеджа-кIохэр егэджэгээнхэмкIэ рес-

тетым ипроект хэлэжьагэх, гупшысэ, еплыкIэ куухэр кьы-ралотыкIыгэх.

Ушэтынхэм язэхэщакIэ нахь лыпIэщтых

Зэтыгэ ушэтынхэм язэхэ-щэн мы ильэсым нахь аналэ тетыг. Гушылэм пае, ушэтыныр зыкIу зышлюгьоу нэбгырэ 53-у зитхыльхэр кьэзытыгэхэм ащыцэу клэлэеджэкло 19-мэ ахэр шапхьэм димыштэхэу альтыи, афызэклагьэкложыгэх.

Ушэтынхэр зэрэклохэрэм лыплэьхэрэм япчэагэ фэдиш-кIэ нахьыбэ мыгэ ашлыгагь.

кIэ процент 50, шIэныгэ тедзэ кьэзытырэ учреждениехэм яло-фышIэхэм процент 35-рэ кьа-хэхуагь. Сэнэхьат кьэзыты-рэ ублэлэ ыкIи гурыт еджа-плэхэм яклэлэегэаджэхэм, яма-стерхэм чIыплэу зыщыпсэхэрэм гурыт лэжьапкIэу ильым ипро-цент 75-рэ кьахэхьонэу шы-тыгэмэ, 81-кIэ нахьыбэ хуьгэ.

УФ-м и Президент иунашьюу ыпшэклэ зыцIэ кьетIуагьэу гьэ-сэнэгьэм илофышIэхэм ялэ-жьапкIэ кьэлэтыгэным фэгьэ-хьыгэр гьэцэклэгьэным пае бюджет ахьцэр зыдаклорэм, ар зэрагэфедэрэм нахь лып-лэьгээн фаеу мэхьу. Еджаплэ-хэм ялофышIэхэм ялэжьапкIэ шIокI зимылэ шапхэхэм ате-

Хэбзэихь ухьэгьа кIэм кьыпкьырыкIыхэзэ...

АР-м и Лышхьэ кьызэрэхи-гьэщыгэмкIэ, 2013-рэ ильэ-сым гьэсэнэгьэм хэхьоныгэ егьэшIыгэным пэлуханэу федеральнэ ыкIи республикэ бюджетхэм сомэ миллиарди 2,7-рэ кьатIупщынэу рахь-хьагь. Ар блэкIыгэ ильэсым елытыгэмэ, процент 12,5-кIэ нахьыб.

ЗэлүкIэм доклад шхьалэ кьышишIыг министрэу Хьуажэ Аминэт. Федеральнэ Хэбзэгьэ-уцугьа кIэу «УФ-м и гьэсэнэгьэ ехьылагь» зыфиорэм елыты-гьэу гьэсэнэгьэм ичIыплэ сис-темэ ипшэрылхэм ар афэ-гьэхьыгагь. Ахэр зэтеуыгьэ-хэу, Iофыгьо пэпчэ шхьафэу министрэр кьыщыуцугь. Iофы-гьохэм анэмысызэ ащ кьызе-рилуагэмкIэ, 2014-рэ ильэсым ищылэ мазэ кьыщегьэжыагьэу муниципальнэ ыкIи унэе клэлэ-цыкIу Iыгыплэхэм Iоф ащызы-шIэхэрэм ялэжьапкIэ, ахэм егьэджэнымкIэ ящыкIэгьэ тхыль-хэм, джэгуальэхэм якьэщэфын пэлухащт ахьцэр АР-м икьэ-ралыгьо хэбзэ кьулыкьухэм джы япшэрылхьыт.

Гьэклэжыныр лыпIотэщт

Гьэсэнэгьэм илоф икIэрыкIэу гьэпсыгьэным кьыхиубытэрэ

Iэмэ-псымэхэри бэу зэрагэгьо-тыгэх. Электроннэ егьэджакIэр кьыдэзылытэрэ мультимедийнэ Iэмэ-псымэхэр ублэлэ еджаплэ пэпчэ мы ильэсым Iэклагьэ-хьащтых, Iоныгьом и 1-м кьы-щегьэжыагьэу еджаплэхэм яа 1 — 6-рэ классхэм арысхэм ыпкIэ хэмылэу зэреджэщтхэ тхыльхэр аратыщтых.

Министрэм кьызэрилуагьэм-кIэ, 2013-рэ ильэсым республикэм иеджэплэ 30-мэ ялсы-унэхэр санитар шапхэхэм ате-тэу агьэпсыщтых. Ар техни-ческэ амал зыцIэ зыхьукIэ ары. Гушылэм пае, централизован-нэу е хэушхьафыкIыгьэу псыр еджаплэм кьекIуаллэ хьумэ. А Iофыгьор зызэшIуахыкIэ, еджа-

публикэ Гупчэр агьэцэклэжыгьэ унэ зэтегьэпсыхьагьэм агьэ-кIожыгь. Ащ конференц-зал, интерактивнэ доскэхэр хэтых. Видеоконференцзэпхыныгьэм пае непэрэ мафэм диштэрэ техникэр Джэджэ районим игу-рыт еджаплэхэу NN 1-м, 4-м ыкIи Мыекьопэ районимкIэ гу-рыт еджаплэу N 1-м афащэ-фыгьэх.

2013-рэ ильэсым апшээрэ классхэм арыс пэпчэ (зыщып-сэурэ чIыплэм, материалнэу зэрэзэтегьэпсыхьагьэм е фи-зическэ амалэу илэм емылгы-тыгьэу) ежэ ипланкIэ еджэн ыльэкIыщт.

Хьисапым имэхьанэ кьэлэтыщт

Клэлэегэаджэхэм кьызэрало-рэмкIэ, хьисапым ыльэныкьокIэ гьэсэнэгьэм изытет нахь дэй мэхьу. ИльэситIукIэ узэклэбэ-жымымэ, шышхьэлум щылэре зэлүкIэу Мыекьуапэ щыкIуагьэм УФ-м и Президентэу Дмитрий Медведевыр хэлэжьэгагь. Ащ ыпашхьэ республикэм икIэлэ-егэаджэхэм а Iофыгьор кьыша-лэтыгагь. Етланэ Медведевым а Iофыгьор В. Путиным лыгьэ-лэсыгь. Ащ ыуж Владимир Пу-тиным пшэрылхэ кьыгьэуцугь хьисап гьэсэнэгьэм имэхьа-нэ кьэлэтыгэнымкIэ амалэу щылэхэр кьэгьотыгээнхэу ыкIи ильэси 10-кIэ узэклэбэжымымэ, хьисапымкIэ гьэсэнэгьэр зы-тетыгэу лэгаплэм нэгьэсыжы-гьэнэу. Республикэм хьисапым-кIэ икIэлэегэаджэхэри Моск-ва дэт кьэралыгьо универси-

Ахэр зыщатыхэрэ чIыплэ пэпчэ нэбгыри 6 щылагь. Арэу щытми, мыгэ клэлэеджэкло 21-мэ те-лефонхэр агьэфедэхэу кьау-бытыгэх. Ахэм мы ильэсым ушэтынхэр атыжыныхэ фимыт-хэу ашлыгэх.

Ушэтынхэм язэхэщэн цыф-хэр анахь зыгьэгумэклэре лэ-ныкьоу щыт. Ар кьеушыхьа-ты шышхьэлум мазэм респуб-ликэм щыклогьэ Интернет-кон-ференцием. Ащ анахьэу зыщы-тегушылагьэхэм ащыщых ушэ-тынхэм япхыгэ Iофыгьохэр.

ИофшIаплэу щылэм елытыгьэу

Гьэсэнэгьэм фэгьэхьыгэу Хэбзэгьэуцугьэм кьызэрэщилоу, профессиональнэ гьэсэнэгьэм исистемэ изэхэщакIэ зэблэху-

тэу, республикэм гурыт лэ-жьапкIэу ильым нэсэу шыгьэн фае. ЧIыплэ зыгьэлорышIэжы-плэхэм Хэбзэихь ухьэгьа кIэм фитыныгэ кьареты еджаплэхэм ялофышIэхэм ялэжьапкIэ кьа-лэтынэу е ащ Iоф щызышIэ-хэрэм япчэагэ хагэхьонэу.

— Лытэныгэу зыфэсшIэу зэлүкIэм кьекIолагьэхэр! Клэ-лэеджакIохэм шIэныгэу дэгьу-хэр ядгьэгьотынхэр, ахэм яп-сауныгэу ыкIи ящынэгьончягэ кьэтыухьумэнхэр, клэлэегэ-аджэм имэхьанэ кьэлэтыгэныр пшэрылхэ шхьалэхэу непи кьэ-нэжыых. Ахэм ягьэцэклэн псын-клагьоп, ау ащ тыдэлажыэ ыкIи тапэкли тыдэлэжэщт.

Еджэплэ дэгьухэм тарэгущо, ахэм яклэлэегэаджэхэм грант шыкIэм тетэу Iэпылэгьу та-фэхьу, клэлэегэаджэ ныбжы-кIэхэр еджаплэхэм нахьыбэу кьалуханхэм тыпылх. Ащ фэ-

гэ хуьшт. ИофшIэн языгьэгьо-тыхэрэмрэ еджаплэхэрэмрэ зэгьу-сэхэу джы специалистхэр кьа-гьэхьазырыщтых. Ащ пае АР-м иэкономикэ ищыкIэгьэщт Иоф-шIэкло пчэагьэр зэгьэшIэгьэн, етланэ ащ кьыпкьырыкIыхэзэ, еджаплэм ахэр щырагэаджэн-хэ фаеу хуьшт.

Бюджет ахьцэм фэсакьыщтых

Министрэм кьызэрилуагьэм-кIэ, УФ-м и Президент иуна-шьюу икIыгэ ильэсым ижьоны-гьуа кIэ и 7-м кьыдэклэгьэм елытыгьэу, клэлэегэаджэхэм ялэжьапкIэ ильэситIум кьыклоцI фэдитIукIэ нахьыбэ хуьгэ. Мы ильэсым клэлэплухэм ялэжьап-

дэу еджаплэм Iоф щышIэнэу кьэклорэ ныбжыкIэхэм япчэа-гы кьыхэхьо. Гушылэм пае, 2011 — 2012-рэ ильэс еджэ-гьум клэлэегэаджэ ныбжыкIи 104-рэ тиеджаплэхэм Iоф ашIэ-нэу кьалухьагьэмэ, мы ильэс еджэгьум а пчэагьэр нэбгы-ри 7-кIэ нахьыбэ хуьгэ, — кьылуагь министрэм.

Ипсалэ икIэухым министрэр ильэсыкIэ еджэгьумкIэ игуа-пэу гьэсэнэгьэм илофышIэхэм кьафэгущулагь, тапэкли гьэхьа-гьэхэр ашынхэу кьафэлылауагь.

ЗэлүкIэм хэлэжьэхэрэм нэ-ужым унэшьюу зэфэшьхьафхэр аштагэх.

СИХЬУ Гошнагьу.

Сурэтхэр Iэшынэ Аслъан зэлүкIэм кьыщытырихыгэх.

Iофтхьабзэхэр лэагьэклотэщтых. Ащ ишлуагьэклэ еджаплэхэр нахь зэтырагэпсыхьагьэх. Клэлэ-еджэклоуи 10 пэпчэ джы зы ком-пьютер тефэ. 2009-рэ ильэсым клэлэеджэкло 21-м зы компью-тер илагь.

Автобусхэр ащэфыгьэх, меди-цинэ кабинетхэр, шаплэхэр зэтырагэпсыхьагьэх, спортивнэ

плэу псыунэ фабэ зимылэхэм япчэагэ процент 45-кIэ нахь макIэ хуьшт. Министрэм кьызэ-рэхигьэщыгэмкIэ, 2016-рэ ильэсым псы фабэ кьемыкIуа-плэу ыкIи канализацие имылэу псыунэ республикэм кьынэщтэп.

Кьэгущылэрэм игуапэу кьызэ-рэхигьэщыгэмкIэ, гьэцэклэжы-нэу IофшIэнхэу мыгэ рекIокIыгэ-

КЪУАДЖЭМРЭ КУЛЬТУРЭМ ИЮФЫШІЭХЭМРЭ

«ІэнатІэм игъэрхэм» къяжэх

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахымэ ыцлэкІэ щытым Тэхутэмыкъое районым спектаклэхэр къыщигъэлъэгъонхэр ригъэжъагъ. Къуаджэхэм тиартистхэр нахьыбэрэ ащылэнхэм фэшІ нэмыкІ зэлуклэхэр культурэм иуфышлэхэм зэхашщтых. Урысыем изаслуженнэ артистэу, Адыгеим инароднэ артистэу, УФ-м итхаклэхэм я Союз хэтэу Мурэтэ Чэпае ипъесэу «ІэнатІэм игъэрхэм» тыхыгъэ спектаклэр Абхъазым искусствэхэмкІэ изаслуженнэ юфышлэхэу, режиссерэу Нэгъой Инвер ыгъэуцугъ.

гъуагъ. Рольхэр къызышыгъэхэр: Кушъу Светлан, Пэрэныкъо Чэтиб, КІыкІ Юр, Мурэтэ Чэпай, Тхьаркъохо Теуцожъ, Ацумыжъ Тембот, Бэгъ Алкъэс.

Тэхутэмыкъуае, Щынджые, Бжыхъкъоежым,

нэмыкІ къуаджэхэм Лъэпкъ театрэр ащылэшт, спектаклэхэр къащигъэлъэгъошт. Театрэр зикласэхэр тиартистхэм къяжэх. Сурэтыр спектаклэу «ІэнатІэм игъэрхэм» къыщытырахыгъ.

Лъэпкъ театрэм иартистхэм джырэблагъэ «ІэнатІэм игъэрхэр» Афыпсыпэ къыщагъэлъэ-

ФУТБОЛ. ТИРЕСПУБЛИКЭ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Финалныкъом щешлэщтхэр тэшлэх

«Инэм» Инэм — «Адыгэкъал» Адыгэкъал — 3:4.
Шышхъэлум и 26-м Инэм щызэдешлагъэх.
Зезыщагъэр: М. Васильченко — Мыекъяупэ.
Къэлапчъэм Іэгуаор дзэйдзагъэхэр: Хъатит (пенальтиклэ), Ткаченко, тІогъогогъо — «Инэм».
Къэзэнч, тІогъогогъо, Уджыхъу, тІогъогогъо — «Адыгэкъал».

Адыгэ Республикэм футболымкІэ изэнэкъокъу хэлэжъэрэ командэхэу «КъохъапІэм» хэтхэм пэшорыгъэш ешлэгъухэр аухыгъэх. «Инэмрэ» «Адыгэкъалэрэ» зэлукІэгъоу зедырялагъэм мэхъэнэ хэхыгъэ илагъ. Апэрэ чІыплІтІур командэхэм къыдахыгъэми, финалныкъом зэрэщешлэщтхэм егушпысэщтыгъэх. «КъокІыплэм» апэрэ чІыплэр «Урожаим» къыщыдихыгъ. «КъохъапІэм» ятІонэрэ чІыплэр къыщызыхьырэр «Урожаим» ІукІэшт. Ащ фэшІ Инэмрэ Адыгэкъалэрэ якомандэхэр апэрэ чІыплэм фэбэнагъэх.

Инэм ифутболистэу Хъатитэ Апыи пенальтиклэ хьакІэмэ якъэлапчъэ Іэгуаор дидзагъ — 1:0. Къэзэнч Муратэ тІогъогогъо бысымхэм якъэлапчъэ Іэгуаор дидзи, пчъагъэр 1:2 хъугъэ. «Инэмыр» мышынэу ыпэкІэ илхъу фежъагъ. Артем Ткаченкэм зэкІэлъыкІоу тІогъогогъо «Адыгэкъалэ» ихъагъэ Іэгуаор ридзагъ. Пчъагъэр 3:2 хъугъэ.

Адыгэкъалэ кыкІыгъэхэр ешлэ-

гъум къэгъэзаплэ фашыным фэбанэх, ягухэлхэри къадэхугъэх. Уджыхъу Рэмэзанэ ухъумақлор ыгъэплъэхъуи, хъагъэм Іэгуаор ридзагъ — 3:3. Ешлэгъур кІэхым факІозэ, Р. Уджыхъум бысымхэм якъэлапчъэ Іэгуаор дидзи, 4:3-у «Адыгэкъалэм» текІоныгъэр къыдихыгъ.

Тиреспублікэ икомандэ анахь лъэшэу «Урожаир» финалныкъом щыІукІэшт Инэм икомандэ. Адыгэкъалэрэ Кошхъаблэрэ яфутболистхэри финалныкъом щызэдешлэщтых. АР-м футболымкІэ ифедерацие итхъаматэу Николай Походенкэм къызэрэтиІуагъэмкІэ, финалныкъом хэхъэрэ ешлэгъухэр Мыекъяупэ щыкІоштых. Пэшорыгъэшэу шышхъэлум и 31-р агъэнэфагъ.

«Олимпия» — «Зэкъошныгъ»

Мыекъяупэ футбол командэу «Зэкъошныгъэр» непэ Волгоград щыІукІэшт «Олимпиам».

ШАХМАТХЭР

Ишлушлагъэ лъагъэкІуатэ

Джыгунэ Къадырбэч фэгъэхыгъэ шлэж зэнэкъокъур илээс къэс гъэшлэгъонэу Мыекъяупэ щэкІо.
Адыгэ Республикэм шахматхэмкІэ ифедерацие изэхэщэн кІэщакІо фэхъугъэгъэ Къ. Джыгунэр къытхэмытыжъми, ишлушлагъэ тщыгъупшэрэп. Я 12-рэ зэлукІэгъухэр ащ фэгъэхыгъагъэх.

Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитетрэ республикэм шахматхэмкІэ ифедерациерэ зэхашщгъэ зэнэкъокъум нэбгырэ 29-рэ хэлэжъагъ. Григорий Барановым очкоуи 8 ригъэкъуи, апэрэ чІыплэр къыдихыгъ. Николай Удовиченкэмрэ Виктор Жуковымрэ очко пчъагъэу къахыгъэр зэфэди-зыгъ — 6,5-рэ, ау Н. Удовиченкэр нахь чанэу зэрешлагъэм фэшІ ятІонэрэ чІыплэр фагъэшъошагъ. Виктор Жуковым ящэнэрэ чІыплэр ыхыгъ. Евгений Погребноим яплэнэрэ чІыплэр къыдихыгъ, очкоуи 6 кыхыи, шлухъафтын фашыгъ. Зэнэкъокъум шлухъафтын гъэшлэгъонхэр щагъэнэфагъэх. Бзылфыгъэу хэлэжъагъэхэм Лъэцэр Марзыет къахагъэщыгъ. Очкоуи 5 ащ къызэрэхыгъэри хагъэунафыкІыгъ, нэпэелл шлухъафтын фашыгъ. ЗэкІэми анахыкІэу зэнэкъокъум хэлэжъагъэр Лъэцэр Марзыет ышыпхъоу Джэнэт, ащи къыщытхъугъэх. Зэшыхъухэр Адыгэкъалэ щэпсэху, спортым пыщагъэх.

Спортым иветеранэу Иван Строевскэм, къоджэ спортсменхэмкІэ анахыжъэу ДыдыкІ КъэпІан, хульфыгъэхэмкІэ анахыкІэу зэлукІэгъум хэлэжъагъэ Борис Косенкэм шлухъафтынхэр афашыгъэх.

Джыгунэ Къадырбэч ыпхъоу Фатимэ анахыкІэхэм, анахыжъхэм, анахь чанэу зэнэкъокъум хэлэжъагъэхэм шлухъафтынхэр афишыгъэх, зэхэщакІохэм «тхъашуегъэпсэу» ариложыгъ.

Зэнэкъокъум исудья шхъаІэу, Адыгеим шахматхэмкІэ ифедерацие итхъаматэу Юрий Мешалкиным къызэрэтиІуагъэу, шахмат ешлагъэхэм ухъазырыныгъэ дэгъу къагъэлъэгъуагъ. Джыгунэ Къадырбэч ишлушлагъэ агъэлаплэ. Краснодар краим, Адыгеим яешлакІохэр зэлукІэгъухэм ахэлэжъагъэх. Мыекъяупэ и Мафэ фэгъэхыгъэ ешлэгъухэр зэхэщэгъэнхэм шахматхэмкІэ федерациер пылх.

Сурэтыр зэнэкъокъум къыщытырахыгъ.

Зэхэщыщагъэр ыкІи къыдзэыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редактор
шхъаІэр
ДЭРБЭ
ТИМУР

Редактор
шхъаІэм
иапэрэ гуадзэр
МЭЩІЛЭКЪО
Саид

ПшъэдэкІыжъ
зыхьырэ
секретарыр

ЖАКІЭМЫКЪО
Аминэт

Редакциер
зыхъыгъэр:
385000,
къ. Мыекъяупэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъаІэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкІыжъ зы-
хьырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын ІофхэмкІэ,
телерадиокъэтын-
хэмкІэ ыкІи зэлъы-
ІэсыкІэ амалхэмкІэ
и Министерствэ
и Темуыр-Кавказ
чІыплэ гъэлары-
шІапІ, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъяупэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
4017
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2972

Хэутыным
узшыкІэтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхъатыр 18.00
ЗышыкІэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхъатыр 18.00

НэкІубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбий.